

PREKEN "Jeg var fremmed"

3.Mosebok, 19,33-34:

Når en innflytter bor i landet hos dere, skal dere ikke undertrykke ham. 34 Dere skal behandle ham som en landsmann. Du skal elske ham som deg selv. For dere har selv vært innflyttere i Egypt. Jeg er Herren deres Gud.

I en stor steinkatedral i Europa, var det et stort og flott pipeorgel. Det var lørdag ettermiddag, og kirketjeneren tok en siste sjekk oppe på orgelgalleriet før han skulle gå hjem for dagen. Han ble overrasket over å høre noen gå i steintrappa opp til galleriet, fordi han trodde kirka var låst, og at han var den eneste i kirka. Han snudde seg og fikk se en mann i litt skitne reiseklær komme mot ham.

"Unnskyld meg" sa den fremmede. "Jeg har reist ganske langt for å se dette fantastiske orgelet. Kunne du være så snill å åpne orgelet, slik at jeg kan se nærmere på det?" Kirketjeneren nektet først, men den fremmede virket så insisterende, at han til slutt ga seg. "Kan jeg sitte på orgelbenken?" Dette ble for mye for kirketjeneren. "Tenk om organisten kommer og ser at du sitter her? Jeg kommer til å miste jobben." Men igjen klarte den fremmede å overtale kirketjeneren. "Men bare en liten stund" sa kirketjeneren.

Kirketjeneren la merke til at det virket som den fremmede visste hva han gjorde, så han ble ikke overrasket da den fremmede spurte om å få spille litt på orgelet. "Nei, det kommer ikke på tale! Ingen får spille på dette orgelet utenom organisten!" Den fremmede mannens ansikt viste hans skuffelse, og han virket nesten fortvilet. Han minnet kirketjeneren på at han hadde reist langt, og han forsikret kirketjeneren om at han ikke skulle ødelegge noe. Etter lengre overtalelse, ga kirketjeneren etter, og sa han kunne spille på orgelet. "Men bare noen få noter, så må du gå."

Over seg av glede, trakk den fremmede ut noen spaker på orgelet, og begynte å spille. Plutselig ble katedralen fylt av den vakreste musikk kirketjeneren noen gang hadde hørt, musikken løftet ham mot himmelen.

Etter det som kun virket som noen få minutter, stoppet den fremmede å spille, og gled av benken, og begynte å gå ned steintrappene. "Vent!" ropte kirketjeneren. "Det er den vakreste musikk jeg noen gang har hørt. Hvem er du?"

Den fremmede snudde seg rundt, og svarte "Mendelssohn." Den fremmede var ingen andre enn Felix Mendelssohn, en av de største komponister og organister i den 19. århundre.

Kirketjeneren stod alene igjen i trappa, mens han fremdeles kunne høre musikken i sitt indre. "Tenk" sa han lavt, "Jeg holdt nesten på å nekte mesteren i å spille hans musikk i min kirke."

Kirketjeneren mistet nesten sjansen til å høre musikken til en av de største organistene verden har kjent, fordi han var motvillig til å ære en fremmed som hadde kommet inn i kirka.

Jeg lurer på hvor mye fantastisk musikk du og jeg har gått glipp av fordi vi har mislykkes i å ære de fremmede vi møter i våre liv. Hvor ofte har ikke jeg gått glipp av gleden av å høre musikken i en annens liv, fordi jeg så på ham som fremmed?

Hvor ofte har du gått glipp av andre menneskers spennende musikk, som om du var døv, fordi du valgte å ikke høre på deres musikk?

3.Mosebok, 19,33-34:

Når en innflytter bor i landet hos dere, skal dere ikke undertrykke ham. 34 Dere skal behandle ham som en landsmann. Du skal elske ham som deg selv. For dere har selv vært innflyttere i Egypt. Jeg er Herren deres Gud.

En pastor i Chicago sa dette:” Gjestfrihet er en test for hvordan du lever ut din tro. Fordi den som er egoistisk, liker ikke at fremmede, og særlig ikke de fremmede som er i nød, trenger seg inn i deres private liv. De foretrekker sine egne venner, som deler deres livsstil. Bare de som er ydmyke har ressurser til å gi av seg selv til dem som ikke kan gi av seg selv tilbake.”

Er vi gjestfrie? Det er ikke vanskelig å være gjestfri for de som er like oss. Det er mye vanskeligere å være gjestfri ovenfor dem som har en annen bakgrunn, en annen hudfarge, en annen tro til og med. Det er vanskelig å være gjestfri ovenfor mennesker som har opplevd traumer, krig, voldtekt, som har flyktet fra sitt hjemland, som har mistet sin familie.

Disse fremmede er selvfølgelig preget av dette, og kan være vanskelig å forholde seg til. Men alle disse har dypt i seg en musikk som kommer fram, dersom du vil lytte!

Forfatteren av 3.Mosebok er spesielt opptatt av israelerne. Han oppmuntrer dem til å være gjestfrie mot fremmede som bosetter seg hos dem, fordi på den måten kan de fremmede bli kjent med Gud, og starte å tilbe Ham.

Israelittene hadde selv vært fremmede i et annet land. Nasjonen Israel ble holdt i fangenskap i mange år i Egypt.

Gud så deres lidelse, og i sin nåde satte Gud dem fri gjennom sinn tjener Moses. Gud formaner sitt folk til å forbli ydmyke, for å skjønne at Guds kjærlighet er uten grenser. Guds kjærlighet stopper ikke ved grensen til Norge, eller motsatt, den er ikke bare innenfor Norges grenser. Vi er til syvende og sist alle fremmede, i livets reise. Vi er skapt til å være fullkomment sammen med Gud, men så lenge ondskaper er i verden, så er vi fremmede. Faren er at vi lar ondskaper overta oss, slik at vi ikke lenger er gjestfrie.

Gud som gir frihet til alle undertrykte, er den samme Gud som lar solen skinne over alle mennesker om dagen, og stjernene om natten, for å vise hans allmakt og ære for oss alle. Gud er det som advarer oss mot hovmod, slik at vi ikke lenger elsker de fremmede som oss selv.

I GT får vi høre fortellingen om hvordan Gud setter hans folk fri fra slaveriet i Egypt, gjennom Moses, Guds tjener.

I NT får vi høre historien om hvordan Gud setter hans folk fri fra syndens slaveri, gjennom hans sønn Jesus Kristus.

Kristendom er historien om den reisende. Det er fortellingen om Gud selv som den reisende. Gud, som gjennom sin sønn Jesus Kristus, reiser fra himmelens trone, ned til oss mennesker. Han kom for å vise at også vi er reisende på livets vei, og han vil vise oss den rette veien til Livet.

Vi som er Guds barn er alle fremmede i denne verden, på den måten at som Guds skapninger er vi fremmede for synden og ondskaper. Ondskaper har sitt opphav et annet sted. Og Gud formaner oss å vise samme sinnelag ovenfor andre fremmede, på samme måte som Gud viser si kjærlighet til oss.

Det er et gammelt jødisk ordtak som sier at "Gjestfrihet er en form for tilbedelse". Når vi viser gjestfrihet til en fremmed, så tilber vi samtidig Gud.

Matt.25,31-40:

"Men når Menneskesønnen kommer i sin herlighet, og alle englene med ham, da skal han sitte på sin trone i herlighet, 32 og alle folkeslag skal samles foran ham. Han skal skille dem fra hverandre, som en gjeter skiller sauene fra geitene, 33 og stille sauene på sin høyre side og geitene på sin venstre.

34 Så skal kongen si til dem på sin høyre side: 'Kom hit, dere som er velsignet av min Far, og ta i arv det rike som er gjort i stand for dere fra verdens grunnvoll ble lagt. 35 For jeg var sulten, og dere ga meg mat; jeg var tørst, og dere ga meg drikke; jeg var fremmed, og dere tok imot meg; 36 jeg var naken, og dere kledde meg; jeg var syk, og dere så til meg; jeg var i fengsel, og dere besøkte meg.' 37 Da skal de rettferdige svare: 'Herre, når så vi deg sulten og ga deg mat, eller tørst og ga deg drikke? 38 Når så vi deg fremmed og tok imot deg, eller naken og kledde deg? 39 Når så vi deg syk eller i fengsel og kom til deg?' 40 Og kongen skal svare dem: 'Sannelig, jeg sier dere: Det dere gjorde mot én av disse mine minste søsken, har dere gjort mot meg.'"

I dag ønsker jeg å utfordre dere. Se alltid etter måter å vise gjestfrihet på. Gå ikke glipp av den musikken som venter på deg, dersom du bare våger å høre. Jeg har gjennom KIA, møtt mange fremmede, men som ikke er fremmede for meg lenger, fordi de har latt meg få høre musikken i deres liv.

Hver dag er spennende, hvem møter jeg i dag? Det kan være en kristen afghaner som har flyktet, det kan være en au-pair fra USA, det kan være en iraker, som har sin familie spredt over Europa, det kan være en afrikaner fra Kongo, med traumatiske opplevelser fra krigen, det kan være en tysker som jobber i Norge, og som vil lære seg norsk.

Alle har sin musikk å komme med, felles for dem alle er at ingen er umusikalske, bare vi våger å la dem slippe til. Bare vi våger å være gjestfrie! Til syvende og sist er det Jesus du tar imot. Til syvende og sist er det Jesu musikk du hører, den mest vidunderlige musikken som finnes. Våger du det? **Det dere gjorde mot én av disse mine minste søsken, har dere gjort mot meg.'**

En fremmed kan være en ny venn, en fremmed er en sjanse til å tilber Gud gjennom å vise gjestfrihet. Jesus har elsket oss, og som gjensvar til Jesu kjærlighet, skal vi elske andre.

Guds kjærlighet kjenner ingen grenser, vi skal elske andre, slik vi selv elsket av Gud. Nasjonalitet, rase, farge, dette er ting som ikke setter grenser for Guds kjærlighet, og da skal det heller ikke sette grenser for vår kjærlighet.

Til slutt, historien til en eritreer som er aktiv i KIA: (Et intervju gjort av Sigrun Saltbones, infoleder i KIA, i KIAs infoblad "Interkultura")

Jeg har lagret nummeret til Taxi på mobilen min, jeg er rystet og redd. Vel har jeg opplevd mange stygge blikk og fått dårlig behandling. Men jeg hadde aldri tenkt at ambulansen, en av de siste hjelperne, ikke skulle hjelpe meg.

Det er en etiopisk kvinne som sier dette, hun holder opp avisen og viser meg saken om en svart mann i Sofienbergparken som ble sjikanert og nektet hjelp av politi og ambulanse. – Denne skal hjelpe meg hvis jeg trenger det, sier hun og peker med mobilen sin. Når du er svart nordmann kan du ikke stole på å møte vennlighet, du må kunne redde deg selv. Det ligger hele tiden under. I gode tider er jeg norsk. Men jeg vet at plutselig er jeg ikke norsk nok

lengre, da er det fargen som teller, og jeg blir skjøvet ut i kulden.

- Når jeg opplever at folk lukker ansiktet og skuler mot meg, at de snur seg bort, eller plutselig skifter fra vennlig til fiendtlig tonefall når jeg kommer fram til kassa i butikken, da føler jeg meg redd. Men enda mer trist. Dønn trist. Helt ærlig så blir jeg noen ganger så lei meg at tårene har rent selv om jeg har strevd for å holde tilbake.

Jeg tar meg selv i å ta flere skritt tilbake etter slike episoder, og prøver å unngå kontakt med nordmenn. Jeg lukker meg mot dem, og prøver heller å holde meg til mine egne, eller være med andre utlendinger. - Når jeg merker at folk møter meg med fordommer fordi jeg er svart, tenker jeg på hvem jeg var. Den jeg var i hjemlandet mitt. Den kvinnen som de ikke ser, den de ikke vet at jeg egentlig er. Og jeg tenker på de gode tingene jeg opplevde i mitt eget land, alt jeg savner der, og jeg blir irritert for jeg tenker på hvordan jeg selv behandlet fremmede der. Kan de ikke bare være vanlig hyggelige her også? Bare vanlig vennlig?

Hun har bodd i Norge 18 år. Hun har gått flere skoler her, og har studert sin grad i økonomi og administrasjon på høyskole. Hun jobber og har barn som er født og oppvokst i Norge. Når hun nå ser seg om etter leilighet er det beliggenhet som er det viktigste kriteriet.

Og da er det ikke sjøutsikt som teller. - Jeg vil finne et nabolag der jeg ikke trenger å være bekymret for barna mine. Et sted der de vil møte vennlighet når de er ute og leker, et sted der de andre barna leker med dem og de kan finne gode venner. Da må jeg helst bo der det bor mange andre innvandrere. Det er slik dessverre. Jeg orker ikke tanken på at barna mine skal komme gråtende inn fordi ingen vil leke med dem, eller de blir kalt stygge ting. Barn er alt for sårbare. - Hvorfor har Gud skapt meg med denne fargen, tenker jeg av og til. Ingen har gjort seg fortjent for fargen de har, vi er skapt sånn. Min farge er ikke tegn på “ondskap”, det er bare sånn jeg er. Som andre damer må jeg passe meg når jeg er ute og går alene. Men jeg ser i tillegg folk an, prøver å se om de er vennlige, eller om jeg kan vente meg noe, at det kanskje gjemmer seg en nynazist i den personen jeg skal gå forbi. Det er slitsomt. Og når jeg tenker på det blir jeg sint. Hvorfor skal det være slik?!

Hvorfor skal jeg være redd at noen gjør meg noe, eller gjør barna mine noe? Jeg kan bli så sint. Jeg blir så frustrert! Kan ikke folk bare skjønne at beige hud bare er en nyanse av den brune, at det ikke er noen forskjell?

Vi er jo alle personer med følelser og sosiale antenner. Vi merker hvordan vi blir behandlet alle sammen. Kan vi ikke bare tenke på den personen vi ser, i stedet for å dømme på fargen? Jeg hater at folk dømmer meg, de vet jo ikke hvem jeg er.

Hva kan du gjøre for at hun skal føle seg velkommen?